

بسم الله الرحمن الرحيم

مهندسی تجارب یادگیری

قابل استفاده برای معلمان و هر کسی که خود را شریک
یادگیری دانش آموزی می داند ...

مؤلفان: زهرا حریر فروش - مهرناز صادقی
برنامه ریزی و نظارت: دکتر محمود امانی طهرانی

مقدمه

در فرایند یاددهی و یادگیری همواره این سؤال برای دست‌اندرکاران تعلیم و تربیت مطرح بوده است که «می‌خواهیم چه چیزی را یاد بدهیم و چگونه می‌خواهیم آن را یاد بدهیم». برای یک آموزش اثر بخش و مؤثر، استفاده از فنون و راهبردهای مطلوب، حایز اهمیت است و در این راستا معلم به عنوان راهنما و عنصر اصلی در تعلیم و تربیت دارای نقش اساسی و بسیار مهمی است. توانمندی‌ها و تجارب با ارزش معلم، سبب فراهم‌آوری فرصت و زمینه‌ی یادگیری دانش‌آموزان می‌شود. این مجموعه با این نگاه که معلم، مدیر کلاس درس خود است، تألیف شده است و از یک «شروع خوب» آغاز کرده و تا یک «طراحی آموزشی» پیش می‌رود. این مجموعه به جنبه‌های علمی و کاربردی آموزش توجه می‌کند و به دانش و مهارت‌هایی که لازمه‌ی شغل معلمی است و به بهبود کیفیت یادگیری در کلاس درس منجر می‌گردد، اشاره دارد. این مجموعه شامل ۴ قطعه می‌باشد.

قطعه‌ی اول: چگونه شروع کنیم؟

در این قطعه می‌بینیم چگونه معلم یک شروع خوب را در کلاس خود مدیریت می‌کند. در قسمت اول این قطعه شاهد چگونگی طراحی و سنجش آغازین توسط معلم در کلاس درس هستیم. در قسمت دوم این قطعه شاهد چگونگی ایجاد انگیزه در میان دانش‌آموزان یک کلاس هستیم. در قسمت سوم این قطعه شاهد چگونگی تشکیل و بهره‌جویی از گروه‌های دانش‌آموزی در یک کلاس درس هستیم.

قطعه‌ی دوم: چگونه به مفهوم برسیم؟

در این قطعه می‌بینیم چگونه معلم شکل‌دهی دانش و تولید مفهوم توسط دانش‌آموزان را در کلاس خود مدیریت می‌کند. در قسمت اول این قطعه شاهد چگونگی رشد و پرورش تفکر در دانش‌آموزان هستیم. در قسمت دوم این قطعه شاهد چگونگی بهره‌جویی از مهارت‌های فرایندی در کلاس درس هستیم. در قسمت سوم این قطعه شاهد چگونگی بهره‌جویی از بازی در فرایند یاددهی - یادگیری هستیم.

قطعه‌ی سوم: چگونه نظارت کنیم؟

در این قطعه می‌بینیم چگونه معلم یک نظارت همه جانبه را در کلاس درس خود مدیریت می‌کند. در قسمت اول این قطعه شاهد چگونگی طراحی، ساخت و اجرای آزمون توسط معلم هستیم. در قسمت دوم این قطعه شاهد چگونگی ثبت وقایع در کلاس درس هستیم. در قسمت سوم این قطعه شاهد چگونگی ارائه بازخورد در کلاس درس هستیم. در قسمت چهارم این قطعه شاهد چگونگی انتخاب و بررسی تکالیف توسط معلم هستیم.

قطعه‌ی ۱+۳: چگونه تدریس کنیم؟

در این قطعه می‌بینیم چگونه معلم یک نقشه و طرح آموزشی را در کلاس درس خود طراحی و مدیریت می‌کند. در قسمت اول این قطعه شاهد چگونگی تحلیل و تنظیم هدف‌های آموزشی توسط معلم هستیم. در قسمت دوم این قطعه شاهد چگونگی تحلیل موفقیت آموزشی توسط معلم هستیم. در قسمت سوم این قطعه شاهد چگونگی تحلیل و تعیین محتوا، روش و وسیله‌ی آموزشی توسط معلم هستیم. در قسمت چهارم این قطعه شاهد چگونگی تحلیل و تنظیم نظام ارزشیابی توسط معلم هستیم.

مدیریت (۱): مدیریت شروع

در این قطعه معلمان مدیریت خود در کلاس درس را در این ۳ محور بازننگری می کنند:

مدیریت طراحی و اجرای سنجش آغازین
مدیریت ایجاد انگیزه در میان دانش آموزان
مدیریت تشکیل و بهره جویی از گروه های
دانش آموزی

در هر محور مدیریتی چندین راهبرد عملی و اجرایی در قالب دستورالعمل در اختیار معلمان قرار داده شده است. برای هر دستورالعمل نیز راه حل های ممکن ارائه گردیده و در ادامه از معلمان توانمند درخواست شده تا راه حل های خود برای دستورالعمل مربوطه را بیان کنند. همچنین برای هر محور مدیریتی، چندین تجربه ی گران بها از معلمان در قالب بخشی با عنوان «تجارب کلاسی، یک کلاس، یک تجربه» مطرح شده است.